ਸੁਭਾਸ਼

ਬਨਾਮ

ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਰਾਜ

(2022 ਦੀ ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਪੀਲ ਨੰ. 158)

ਫਰਵਰੀ 01, 2022

[ਡਾ. ਧਨੰਜੈ ਵਾਈ ਚੰਦ੍ਰਚੂੜ, ਸੂਰਜ ਕਾਂਤ ਅਤੇ ਵਿਕਰਮ ਨਾਥ, ਜੇ.ਜੇ.]

ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ, 1860 – ਧਾਰਾਵਾਂ 302 ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਨ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 149 ਅਤੇ ਧਾਰਾ 148 – ਕਤਲ – ਇਲਜ਼ਾਮ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਸੂਚਨਾ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਆਪਣੇ ਭਰਾ, ਮ੍ਰਿਤਕ, ਨਾਲ ਇੱਕ ਮੰਜੇ 'ਤੇ ਬੈਠਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਛੇ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਆਏ – ਇਲਜ਼ਾਮ ਹੈ ਕਿ A-3 ਅਤੇ ਤਿੰਨ ਹੋਰ ਦੋਸ਼ੀ, ਜੋ ਪਿਸਤੌਲਾਂ ਨਾਲ ਸਸਜੇ ਸਨ, ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ 'ਤੇ ਗੋਲੀਆਂ ਚਲਾਈਆਂ, ਜਦਕਿ ਇੱਕ ਹੋਰ ਦੋਸ਼ੀ 'ਐਸਡੀ', ਜੋ ਕੁਹਾੜੀ ਨਾਲ ਸਸਜਾ ਸੀ, ਅਤੇ A-6, ਜੋ ਛੁਰੀ ਨਾਲ ਸਸਜਾ ਸੀ, ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਗਰਦਨ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ – ਸੈਸ਼ਨਜ ਜੱਜ ਨੇ ਸਾਰੇ ਛੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਧਾਰਾਵਾਂ 302 ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਨ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 149 ਅਤੇ 148 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਅਧੀਨ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ – ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ – A-3 ਅਤੇ A-6 ਵੱਲੋਂ ਅਪੀਲ 'ਤੇ, ਫੈਸਲਾ: ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ, ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-1 ਅਤੇ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-2 ਦੀ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦਗੀ ਗੰਭੀਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਵਿੱਚ ਹੈ – ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-1 ਅਤੇ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-2 ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਵਿਰੋਧਾਭਾਸ ਨਾ ਤਾਂ ਸੈਸ਼ਨਜ ਜੱਜ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤੇ – ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਭਿਯੋਗ ਨੂੰ ਹਰ ਉਸ ਗਵਾਹ ਨੂੰ ਗਵਾਹੀ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਸਥਾਨ ਜਾਂ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਦੇ ਸਮੇਂ ਮੌਜੂਦ ਸੀ, ਫਿਰ ਵੀ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਗਵਾਹੀ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਨਾ ਕਰਨਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹੈ, ਜੋ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨੇੜਲੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਬੈਠਾ ਸੀ – ਅਪੀਲਕਰਤਾ (A-3 ਅਤੇ A-6) ਨੂੰ ਸੰਦੇਹ ਦਾ ਲਾਭ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਬਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰਦਿਆਂ, ਅਦਾਲਤ

ਫੈਸਲਾ: 1. ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-1 ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਦਿਆਂ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਗਵਾਹੀ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਗਵਾਹੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਬਿਆਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਸੁਧਾਰ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਦੇਸੀ ਬਣਾਏ ਪਿਸਤੌਲਾਂ ਨਾਲ ਸਸਜਿਤ ਕਰਕੇ ਮ੍ਰਿਤਕ 'ਤੇ ਗੋਲੀਆਂ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਕਿਰਦਾਰ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ, ਕ੍ਰਾਸ-ਪ੍ਰਸ਼ਨੋਤਰੀ ਦੌਰਾਨ, ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-1 ਨੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੱਕ ਏ-3 ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਉਸ ਨੇ ਹਵਾ ਵਿੱਚ ਗੋਲੀ ਚਲਾਈ ਸੀ ਜਦੋਂ ਕਿ ਦੋ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਸਰੀਰ 'ਤੇ ਗੋਲੀ ਚਲਾਈ ਸੀ।[ਪੈਰਾ 15]

2.1. ਅਭਿਯੋਗ ਦਾ ਸਮੂਚਾ ਮਾਮਲਾ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਸਾਰੇ ਦੋਸ਼ੀ ਜੋ ਦੇਸੀ ਬਣੇ ਪਿਸਤੌਲਾਂ ਨਾਲ ਲੈਸ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ 'ਤੇ ਗੋਲੀ ਚਲਾਈ ਸੀ। ਇਹ ਅਭਿਯੋਗ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਪੀਡਬਲਯੂ-1 ਦੀ ਕ੍ਰਾਸ-ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਪੀਡਬਲਯੂ-2 ਦੀ ਕ੍ਰਾਸ-ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਵਿੱਚ ਕਾਫੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਘੱਟ ਗਿਆ ਹੈ। ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਅੱਗਨਾਸ਼ਕ ਸੱਟ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਮਿਲਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਅਭਿਯੋਗ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਨਾਲ ਮੇਲ ਨਹੀਂ ਖਾਂਦਾ ਕਿ ਸਾਰੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ 'ਤੇ ਗੋਲੀ ਚਲਾਈ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਪੋਸਟ-ਮਾਰਟਮ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਗਰਦਨ 'ਤੇ ਇੱਕ ਸੱਟ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਜੋ ਫਿਰ ਪੀਡਬਲਯੂ-1 ਅਤੇ ਪੀਡਬਲਯੂ-2 ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਨਾਲ ਮੇਲ ਨਹੀਂ ਖਾਂਦਾ ਕਿ ਦੋਨੋਂ ਦੋਸ਼ੀ 'ਐਸਡੀ' ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਫਰਸਾ ਨਾਲ ਲੈਸ ਸੀ ਅਤੇ ਏ-6 ਜੋ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਚਾਕੂ ਨਾਲ ਲੈਸ ਸੀ, ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਗਰਦਨ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। [ਪੈਰਾ 17]

2.2. ਪੀਡਬਲਯੂ-1 ਅਤੇ ਪੀਡਬਲਯੂ-2 ਦੀ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦਗੀ ਗੰਭੀਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਪੀਡਬਲਯੂ-1 ਅਤੇ ਪੀਡਬਲਯੂ-2 ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਵਿਰੋਧਾਭਾਸ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ, ਪਰ ਇਸ ਨੂੰ ਨਾ ਤਾਂ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਨੋਟਿਸ ਕੀਤਾ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਸੀ ਕਿ ਬਚਾਅ ਵੱਲੋਂ ਦੱਸੇ ਗਏ ਵਿਰੋਧਾਭਾਸ ਮਾਮੂਲੀ ਕਿਸਮ ਦੇ ਹਨ। ਗਵਾਹੀ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਹ ਨਤੀਜਾ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣਾ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਵਿਰੋਧਾਭਾਸ ਬੁਨਿਆਦੀ ਕਿਸਮ ਦੇ ਸਨ ਜੋ ਅਭਿਯੋਗ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਤੱਕ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਅਭਿਯੋਗ ਨੂੰ ਹਰ ਉਸ ਗਵਾਹ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜੋ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸੀ, ਫਿਰ ਵੀ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਨਾ ਕਰਨਾ ਜੋ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨੇੜਲੇ ਨੇੜੇ ਬੈਠਾ ਸੀ, ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹੈ। ਦੋਸ਼ੀ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਏ-3 ਅਤੇ ਏ-6 ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸ਼ੱਕ ਦਾ ਲਾਭ ਮਿਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 18 ਅਤੇ 19]

ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲੇਟ ਜੁਰਿਸਡਿਕਸ਼ਨ: ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 158 ਦੀ 2022।

ਅੱਲਾਹਾਬਾਦ ਵਿੱਚ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਮਿਤੀ 11.01.2019 ਦੇ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 5307 ਦੀ 2008 ਵਿੱਚ।

ਨਾਲ

ਆਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 159 ਦਾ 2022.

ਮਿਸ ਮੰਜੂ ਜੇਤਲੀ, ਚੰਦਨ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਬ੍ਰਹਮਦਾਨੀ ਰਮੇਸ਼, ਮਿਸ ਮਨੀਸ਼ਾ ਚਾਇਆ, ਐਮ. ਵਿਜਯ ਭਾਸਕਰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਐਡਵੋਕੇਟ.

ਸੰਜੀਵ ਕੁਮਾਰ ਤਿਆਗੀ, ਮਿਸ ਹਰਸ਼ਿਤਾ ਰਾਘੁਵੰਸ਼ੀ, ਮਿਸ ਸਲੋਨੀ ਤੰਗੜੀ ਜਾਵਾ, ਜਵਾਬੀ ਲਈ ਐਡਵੋਕੇਟ.

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ

ਡਾ. ਧਨੰਜੈ ਵਾਈ ਚੰਦ੍ਰਚੂੜ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ.

ਏ ਤੱਥ.....2*
ਬੀ ਸਬਮਿਸ਼ਨ.....5*
ਸੀ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ.....9*

1. ਛੁੱਟੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ.

ਏ ਤੱਥ

2. ਇਹ ਅਪੀਲਾਂ ਅੱਲਾਹਾਬਾਦ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ 11 ਜਨਵਰੀ 2019 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਉੱਠੀਆਂ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਆਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 5307 ਦੇ 2008 ਵਿੱਚ ਸੀ.

3. ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਬਦਾਉਨ ਦੇ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਦੇ 30 ਜੁਲਾਈ 2008 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਉੱਠੀ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਸੈਸ਼ਨ ਟ੍ਰਾਇਲ ਨੰਬਰ 499 ਦੇ 2002 ਵਿੱਚ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਕੇਸ ਕ੍ਰਾਈਮ ਨੰਬਰ 61 ਦੇ 2002 ਅਧੀਨ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ 1860 ਦੀ ਧਾਰਾ 148 ਅਤੇ ਧਾਰਾ 302 ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਧਾਰਾ 149 ਅਧੀਨ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਡਾਟਾਗੰਜ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਬਦਾਉਨ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ. ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਨੇ ਰਾਜਾਰਾਮ, ਰਾਜੇਸ਼, ਸੁਭਾਸ਼, ਰਾਮਪਾਲ, ਸ਼ਿਵ ਦਯਾਲ ਅਤੇ ਜਯਾਨਵਤੀ ਨੂੰ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 148 ਅਤੇ 302/149 ਅਧੀਨ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ. ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 302/149 ਅਧੀਨ ਦੋਸ਼ਾਂ ਲਈ ਉਮਰ ਕੈਦ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 148 ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਦੋ ਸਾਲ ਦੀ ਸਖਤ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਸੀ.

4. ਪਹਿਲੀ ਸੂਚਨਾ ਰਿਪੋਰਟ' 16 ਫਰਵਰੀ 2002 ਨੂੰ ਪੀਡਬਲਿਊ-1 ਵੇਦਰਾਮ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਤੇ 1430 ਘੰਟਿਆਂ ਤੇ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ. ਐਫਆਈਆਰ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਹੈ ਕਿ ਘਟਨਾ ਦੇ ਦਿਨ 11 ਵਜੇ **ਸੂਚਨਾਕਰਤਾ** ਪਿੰਡ ਦੇ ਕੂਏਂ ਦੇ ਨੇੜੇ ਇੱਕ ਮੰਜੇ ਉੱਤੇ ਆਪਣੇ ਭਰਾ ਸੁਰੇਂਦਰ ਏ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਨਾਲ ਬੈਠਾ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਛੱਤ ਉੱਤੇ ਬੈਠਾ ਸੀ। ਉਸ ਸਮੇਂ, ਰਾਜਾਰਾਮ ਅਤੇ ਰਾਜੇਸ਼ ਜੋ ਕਿ ਪਿਸਤੌਲਾਂ ਨਾਲ ਸਸਤਰ ਸਨ, ਸੁਭਾਸ਼ ਅਤੇ ਰਾਮਪਾਲ ਜੋ ਕਿ ਦੇਸੀ ਬਣੀ ਪਿਸਤੌਲਾਂ ਨਾਲ ਸਸਤਰ ਸਨ, ਸ਼ਿਵ ਦਯਾਲ ਇੱਕ ਕੁਹਾੜੀ ਨਾਲ ਅਤੇ ਗਯਾਰਾਮ, ਰਾਜਾਰਾਮ ਦੀ ਪਤਨੀ, ਇੱਕ ਚਾਕੂ ਨਾਲ ਸਸਤਰ ਹੋ ਕੇ ਮੌਕੇ ਉੱਤੇ ਪਹੁੰਚੇ। ਰਾਜਵਤੀ, ਰਾਜੇਸ਼, ਸੁਭਾਸ਼ ਅਤੇ ਰਾਮਪਾਲ ਉੱਤੇ ਆਰੋਪ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਪਿਸਤੌਲਾਂ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਭਰਾ ਸੁਰੇਂਦਰ ਉੱਤੇ ਗੋਲੀਆਂ ਚਲਾਈਆਂ। ਸ਼ਿਵ ਦਯਾਲ, ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਕੁਹਾੜੀ ਨਾਲ ਸਸਤਰ ਸੀ ਅਤੇ ਗਯਾਰਨਵਤੀ ਉੱਤੇ ਆਰੋਪ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਸੁਰੇਂਦਰ ਦੀ ਗਰਦਨ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ। ਸੂਚਨਾ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਫਿਰ ਆਪਣੇ ਘਰ ਵੱਲ ਦੌੜਿਆ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ, ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਜੋ ਛੱਤ ਉੱਤੇ ਸੀ, ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ। ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਉੱਤੇ ਆਰੋਪ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਘਟਨਾ ਦੇ ਸਥਾਨ ਤੋਂ ਚੁਣੌਤੀ ਮਿਲਣ ਉੱਤੇ ਉਹ ਭੱਜ ਗਏ। ਸੂਚਨਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਰਾਜੇਸ਼ ਦੇ ਪਿਤਾ ਦੇ ਕਤਲ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਸੀ।

5. ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੌਰਾਨ ਅਭਿਯੋਗ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਮੁੱਖ ਤੌਰ ਤੇ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-1 ਅਤੇ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-2 ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਉੱਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਸੀ। ਮ੍ਰਿਤਕ, ਸੁਰੇਂਦਰ ਦਾ ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ 17 ਫਰਵਰੀ 2002 ਨੂੰ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-4, ਡਾ. ਆਰ ਕੇ ਰੋਹਤਗੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਅਭਿਯੋਗ ਵੱਲੋਂ ਜਾਂਚੇ ਗਏ ਗਵਾਹਾਂ ਵਿੱਚ, ਵੇਦਰਾਮ ਸੂਚਨਾ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-2, ਜਗਦੀਸ਼ ਇੱਕ ਕਥਿਤ ਅੱਖੋਂ ਦੇਖਿਆ ਗਵਾਹ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਪਿੰਡ ਦੇ ਤਾਲਾਬ ਤੋਂ ਲੰਘਦਿਆਂ ਹੋਇਆ ਘਟਨਾ ਨੂੰ ਦੇਖਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।

6. ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਉੱਤੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਨੌ ਸੱਟਾਂ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਦਿੱਤਾ:

1.ਆਈ ਡਬਲਿਊ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਪਾਸੇ ਦੇ Rt. ਬਾਂਹ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ 5.0 ਸੈਂ.ਮੀ. x 2.0 ਸੈਂ.ਮੀ. x ਮਾਂਸਪੇਸ਼ੀ ਗਹਿਰਾਈ ਜਸਟ ਕਲਾਈ ਉੱਤੇ।

2. ਆਈ ਡਬਲਿਊ ਗਰਦਨ ਦੇ ਬਾਹਰਲੇ ਪਾਸੇ ਦੇ ਮੱਧ ਵਿੱਚ 9.0 ਸੈਂ.ਮੀ. x 3.0 ਸੈਂ.ਮੀ. x ਰੀੜ੍ਹ ਦੀ ਹੱਡੀ ਗਹਿਰਾਈ।

3. ਆਈ ਡਬਲਿਊ ਖੱਬੇ ਬਾਂਹ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਪਾਸੇ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ 1.0 ਸੈਂ.ਮੀ. x 0.5 ਸੈਂ.ਮੀ. x ਮਾਂਸਪੇਸ਼ੀ ਗਹਿਰਾਈ 11 ਸੈਂ.ਮੀ. ਕੋਹਣੀ ਹੇਠਾਂ।

4. ਆਈ ਡਬਲਿਊ ਖੱਬੇ ਬਾਂਹ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਪਾਸੇ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ 3.0 ਸੈਂ.ਮੀ. x 0.5 ਸੈਂ.ਮੀ. x ਮਾਂਸਪੇਸ਼ੀ ਗਹਿਰਾਈ 6.0 ਸੈਂ.ਮੀ. ਕਲਾਈ ਉੱਤੇ।

5. ਆਈ ਡਬਲਿਊ ਖੱਬੇ ਪਾਸੇ 8.0 ਸੈਂ.ਮੀ. x 8.0 ਸੈਂ.ਮੀ. x ਮਾਂਸਪੇਸ਼ੀ ਗਹਿਰਾਈ ਅਤੇ 1.0 ਸੈਂ.ਮੀ. ਹੇਠ ਹੇਠਾਂ।

6. ਐਲ.ਡਬਲਿਊ ਸੱਜੇ ਪਾਸੇ ਉੱਪਰਲੇ ਹੋਂਠ ਵਿੱਚ 2.0 ਸੈਂ.ਮੀ. x 0.5 ਸੈਂ.ਮੀ. x ਮਾਂਸਪੇਸ਼ੀ ਗਹਿਰਾਈ।

7. ਐਲ.ਡਬਲਿਊ ਫਾਇਰ ਆਰਮ ਦਾ ਦਾਖਲਾ ਜ਼ਖਮ ਸੱਜੇ ਪਾਸੇ ਛਾਤੀ ਵਿੱਚ 4.0 ਸੈਂ.ਮੀ. x 3.0 ਸੈਂ.ਮੀ. x ਗੁਹਾ ਅਤੇ 8.0 ਸੈਂ.ਮੀ. ਸੱਜੇ ਨਿੱਪਲ ਉੱਤੇ ਕਾਲਾ ਪੜਾਅ ਜ਼ਖਮ ਦੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ।

8. ਸਿਰ ਦੇ ਸੱਜੇ ਪਾਸੇ ਦੇ ਉੱਪਰ ਦੇ ਹਿੱਸੇ 'ਤੇ ਐਲ.ਡਬਲਿਊ. 4.0 ਸੈਂ.ਮੀ. x 2.0 ਸੈਂ.ਮੀ. x ਖੋਪੜੀ ਦੀ ਗਹਿਰਾਈ 10 ਸੈਂ.ਮੀ. ਸੱਜੇ ਕੰਨ ਤੋਂ ਉੱਪਰ।

9. ਚਿਹਰੇ ਦੇ ਖੱਬੇ ਪਾਸੇ 'ਤੇ ਕੰਟੂਸ਼ਨ 7.0 ਸੈਂ.ਮੀ. x 2.5 ਸੈਂ.ਮੀ. ਅਤੇ 3.0 ਸੈਂ.ਮੀ. ਕੰਨ ਤੱਕ।

7. ਸੈਸ਼ਨਜ਼ ਜੱਜ ਨੇ ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-1 ਅਤੇ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-2 ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਪਾਇਆ। ਸੈਸ਼ਨਜ਼ ਜੱਜ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ:

i. ਅਭਿਯੋਗ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਹ ਸਾਬਤ ਹੋ ਗਿਆ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਰਾਜੇਸ਼ ਦੇ ਪਿਤਾ ਦੇ ਕਤਲ ਵਿੱਚ

ਇੱਕ ਦੋਸ਼ੀ ਸੀ। ਚੂੰਕਿ ਰਾਜੇਸ਼, ਸੁਭਾਸ਼, ਰਾਜਾਰਾਮ, ਰਾਮਪਾਲ ਅਤੇ ਜਜਾਨਵਤੀ ਸਬੰਧਤ ਅਤੇ ਇੱਕੋ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਹਨ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਕਤਲ ਦਾ ਮਕਸਦ ਰਾਜੇਸ਼ ਦੇ ਪਿਤਾ ਦੀ ਮੌਤ ਦਾ ਬਦਲਾ ਲੈਣਾ ਸੀ;

ii. ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-1 ਦਾ ਆਪਣੇ ਭਰਾ ਨੂੰ ਨਾ ਬਚਾਉਣਾ ਅਤੇ ਕੋਈ ਸੱਟ ਨਾ ਲੱਗਣਾ, ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਨਹੀਂ ਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਅੱਖੀਂ ਦੇਖਣ ਵਾਲਾ ਗਵਾਹ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇੱਕ ਨਿਹੱਥੇ ਵਿਅਕਤੀ ਵਜੋਂ, ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-1 ਲਈ ਆਪਣੇ ਭਰਾ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਾ ਕਰਨਾ ਸਵਾਭਾਵਿਕ ਸੀ; ਅਤੇ

iii.ਮੈਡੀਕਲ ਸਬੂਤ ਜੋ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਅੱਗਨੇ ਹਥਿਆਰ ਦੀ ਸੱਟ ਲੱਗੀ ਸੀ, ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-1 ਦੇ ਬਿਆਨ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦਾ ਹੈ। ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-1 ਨੇ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਰਾਜੇਸ਼ ਅਤੇ ਰਾਜਾਰਾਮ ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ 'ਤੇ ਗੋਲੀ ਚਲਾਈ, ਜਦਕਿ ਸੁਭਾਸ਼ ਅਤੇ ਰਾਮਪਾਲ ਨੇ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਗੋਲੀਬਾਰੀ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਸਾਬਤ ਹੋ ਗਿਆ ਕਿ ਗੋਲੀਬਾਰੀ ਨੇੜੇ ਤੋਂ ਹੋਈ, ਪਰ ਗੋਲੀਬਾਰੀ ਦਾ ਸਮਾਂ ਇੱਕ ਸਾਧਾਰਣ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਸਚਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

8. ਸੈਸ਼ਨਜ਼ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਤੀਜੇ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਦੀ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਵਾਲੀ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ 11 ਜਨਵਰੀ 2019 ਨੂੰ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਬੀ. ਦਲੀਲਾਂ

9.ਅਸੀਂ ਮਿਸਟਰ ਚੰਦਨ ਮਿਸ਼ਰਾ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਅਪੀਲਕਰਤਾਓਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਕੀਲ ਹਨ ਅਤੇ ਮਿਸਟਰ ਸੰਜੇ ਕੁਮਾਰ ਤਿਆਗੀ ਨੂੰ, ਜੋ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਰਾਜ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਕੀਲ ਹਨ।

10. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੇ ਦੋ ਅਪੀਲਾਂ ਸੁਭਾਸ਼ (ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 3) ਅਤੇ ਜਜਾਨਵਤੀ (ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 6) ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ।

11. ਮਿਸਟਰ ਚੰਦਨ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਜੋ ਅਪੀਲਕਰਤਾਓਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਹਨ, ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਗਵਾਹੀ ਵਿੱਚ ਗੰਭੀਰ ਵਿਰੋਧਾਭਾਸ ਹਨ ਜਿਸ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀ-ਅਪੀਲਕਰਤਾਓਂ ਦੀ ਬਰੀਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਅਪੀਲਾਂ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਦਲੀਲਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ:

(i) ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-1, ਵੇਦਰਾਮ ਰਾਜੇਸ਼ ਦੇ ਪਿਤਾ ਦੇ ਕਤਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਦੋਸ਼ੀ ਸੀ। ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-1 ਨੂੰ ਇੱਕ ਅੱਖੀਂ ਦੇਖਣ ਵਾਲਾ ਗਵਾਹ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਜਦੋਂ ਮ੍ਰਿਤਕ ਸੁਰੇਂਦਰ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸੀ। ਪੀ.ਡਬਲਿਊ 1 ਨਾਲ ਮ੍ਰਿਤਕ ਰਾਜੇਸ਼ ਦੇ ਪਿਤਾ ਦੇ ਕਤਲ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਸਨ ਇਹ ਅਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਦੇ ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਗਰੁੱਪ ਵੱਲੋਂ ਸੁਰੇਂਦਰ 'ਤੇ ਅੱਗਨੇ ਹਥਿਆਰਾਂ, ਕੁਹਾੜੀ ਅਤੇ ਚਾਕੂ ਨਾਲ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਉਸ ਨੂੰ ਬਖਸ਼ਿਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇ।

(ii) ਮੁੱਖ ਗਵਾਹ-1 ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਸੁਧਾਰ ਜੋ ਉਸਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ, ਧਾਰਾ 161 ਅਧੀਨ ਬਿਆਨ ਅਤੇ

ਗਵਾਹੀ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਕਰਨ 'ਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਪੜਤਾਲ ਅਤੇ ਕ੍ਰਾਸ-ਪੜਤਾਲ ਦੌਰਾਨ ਦੋਵੇਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ;

(iii) ਗਵਾਹ-2, ਜਗਦੀਸ਼ ਇੱਕ ਮੌਕਾ ਗਵਾਹ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਹ ਅਪਰਾਧ ਦੇਖਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਹ ਪਿੰਡ ਦੇ ਤਾਲਾਬ ਤੋਂ ਵਾਪਸ ਆ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਗਵਾਹ-2 ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੰਕੇਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਘਟਨਾ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਤੋਂ ਅਣਜਾਣ ਸੀ, ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਆਪਣੀ ਗਵਾਹੀ ਦੌਰਾਨ ਆਪਣੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕਾਫੀ ਸੁਧਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ;

(iv) ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ ਰਿਪੋਰਟ ਦੌਰਾਨ ਦਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸੱਟਾਂ ਵਿਖਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਅੱਗਨੇ ਹਥਿਆਰ ਦੀ ਸੱਟ ਅਤੇ ਗਰਦਨ 'ਤੇ ਇੱਕ ਸੱਟ ਮਿਲੀ ਹੈ ਜੋ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਲੱਗੀ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਅਭਿਯੋਗ ਦਾ ਇਹ ਕੇਸ ਕਿ ਸ਼ਿਵ ਦਯਾਲ ਅਤੇ ਜੁਆਨਵਤੀ ਦੋਵੇਂ ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਗਰਦਨ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਗਰਦਨ 'ਤੇ ਲੱਗੀ ਇਕੱਲੀ ਸੱਟ ਦੀ ਕਿਸਮ ਨਾਲ ਗਲਤ ਸਾਬਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ;

(v) ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ ਦੌਰਾਨ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਸਰੀਰ 'ਤੇ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਅੱਗਨੇ ਹਥਿਆਰ ਦੀ ਸੱਟ ਨੂੰ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਭਿਯੋਗ ਦੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਘਟਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਪੰਜ ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਸਰੀਰ 'ਤੇ ਗੋਲੀ ਚਲਾਈ ਸੀ;

(vi) ਇਹ ਗੰਭੀਰ ਸ਼ੱਕ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਗਵਾਹ-1 ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਇੱਕ ਅੱਖੋਂ ਦੇਖਣ ਵਾਲਾ ਗਵਾਹ ਹੈ ਅਤੇ ਗਵਾਹ-2 ਜੋ ਇੱਕ ਮੌਕਾ ਗਵਾਹ ਹੈ, ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਵਿਸ਼ਵਾਸਯੋਗ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਦੀ ਗਵਾਹੀ 'ਤੇ ਗੰਭੀਰ ਸ਼ੱਕ ਹੈ; ਅਤੇ

(vii) ਅਭਿਯੋਗ ਵੱਲੋਂ ਚੇਤਰਾਮ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਜੋ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸੀ, ਨੂੰ ਗਵਾਹੀ ਲਈ ਨਾ ਬੁਲਾਉਣਾ ਇਸ ਲਈ ਕੁਝ ਮਹੱਤਵ ਰੱਖਦਾ ਹੈ।

12 ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਸ੍ਰੀ ਸੰਜੈ ਕੁਮਾਰ ਤਿਆਗੀ, ਖੜੇ ਵਕੀਲ ਜੋ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ, ਨੇ ਉਸ ਫੈਸਲੇ ਉੱਤੇ ਜੋਰ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜੋ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਆਪਣੇ ਚੁਕਾਈ ਗਈ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਕਥਿਤ ਵਿਰੋਧਾਭਾਸ ਮਾਮੂਲੀ ਕਿਸਮ ਦੇ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰਦਿਆਂ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ। ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਚੁਕਾਈ ਗਈ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਮੁਸ਼ਾਹਦਾ ਕੀਤਾ ਕਿ:

(i) ਪੀਡਬਲਿਊ-1 ਦਾ ਬਿਆਨ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਨਾਲ ਸੁਸੰਗਤ ਸੀ। ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਵਿੱਚ, ਪੀਡਬਲਿਊ-1 ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਚਾਰੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹਥਿਆਰ ਚਲਾਏ, ਪਰ ਆਪਣੀ ਕ੍ਰਾਸ-ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਵਿੱਚ, ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿਰਫ ਰਾਜੇਸ਼ ਅਤੇ ਰਾਜਾਰਾਮ ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ 'ਤੇ ਗੋਲੀ ਚਲਾਈ ਜਦਕਿ ਸੁਭਾਸ਼ ਅਤੇ ਰਾਮਪਾਲ ਨੇ ਹਵਾ ਵਿੱਚ ਗੋਲੀ ਚਲਾਈ। ਇਹ ਮਾਮੂਲੀ ਅਸੰਗਤੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਪੀਡਬਲਿਊ-1 ਦੀ ਵਿਸ਼ਵਸਨੀਯਤਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ;

(ii) ਪੀਡਬਲਿਊ-1 ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੇ ਪੰਜ ਤੋਂ ਛੇ ਕਦਮਾਂ ਦੀ ਦੂਰੀ 'ਤੇ ਗੋਲੀ ਚਲਾਈ, ਜਦਕਿ ਪੀਡਬਲਿਊ-2 ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੇ 20 ਗਜ਼ ਦੀ ਦੂਰੀ 'ਤੇ ਗੋਲੀ ਚਲਾਈ। ਮੈਡੀਕਲ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਪੀਡਬਲਿਊ-2 ਦਾ ਬਿਆਨ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪੀਡਬਲਿਊ-2 ਇੱਕ ਪੇਂਡੂ ਪਿੰਡ ਦਾ ਵਾਸੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਚਾਰ ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਜਾਂਚਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਵਿਰੋਧਾਭਾਸ ਪੀਡਬਲਿਊ-2 ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਹਨ;

(iii) ਪੀਡਬਲਿਊ-1 ਦਾ ਸਬੂਤ ਕਿ ਗੋਲੀਆਂ ਪੰਜ ਤੋਂ ਛੇ ਕਦਮਾਂ ਦੀ ਦੂਰੀ 'ਤੇ ਚਲਾਈਆਂ ਗਈਆਂ - ਮੈਡੀਕਲ ਸਬੂਤਾਂ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਗੋਲੀ ਦੇ ਜਖਮ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਕਾਲਾਪਨ ਸੀ ਜੋ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਹੈ ਕਿ ਜਖਮ ਨੇੜੇ ਤੋਂ ਗੋਲੀ ਚਲਾਉਣ ਨਾਲ ਹੋਇਆ ਸੀ;

(iv) ਹਾਲਾਂਕਿ ਜੁਰਮ ਦੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਕੋਈ ਹਥਿਆਰ ਬਰਾਮਦ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ, ਪਰ ਇਹ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਨੂੰ ਬਣਾਏ ਰੱਖਣ ਲਈ ਇੱਕ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸ਼ਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ;

(v) ਦੋਸ਼ੀ ਗਿਆਨਵਤੀ ਦੀ ਅਪਰਾਧ ਵਿੱਚ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਔਰਤ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਹੋਰ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਦੋ ਗਵਾਹਾਂ ਦਾ ਬਿਆਨ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਇੱਕ ਚਾਕੂ ਨਾਲ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਗਰਦਨ 'ਤੇ ਵਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਮੈਡੀਕਲ ਸਬੂਤਾਂ ਨਾਲ ਸੁਸੰਗਤ ਹੈ।

13. ਅਸੀਂ ਹੁਣ ਵਿਰੋਧੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਾਂਗੇ।

ਸੀ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ

14. ਅਭਿਯੋਗ ਦਾ ਸਾਰਾ ਮਾਮਲਾ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪੀਡਬਲਯੂ-1 ਅਤੇ ਪੀਡਬਲਯੂ-2 ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਉੱਤੇ ਟਿਕਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਪੀਡਬਲਯੂ-1, ਵੇਦਰਾਮ ਜੋ ਕਿ ਸੂਚਨਾ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਹੈ, ਨੇ ਆਪਣੀ ਗਵਾਹੀ ਦੌਰਾਨ ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਇੱਕ ਮਾਮਲਾ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਰਾਜੇਸ਼ ਦੇ ਪਿਤਾ ਦੇ ਕਤਲ ਦਾ ਸੀ। ਉਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਸੁਰੇਂਦਰ, ਜੋ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਸੀ, ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਵਜੋਂ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੀਡਬਲਯੂ-1, ਵੇਦਰਾਮ ਨੂੰ ਵੀ। ਵੇਦਰਾਮ ਦੀ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ ਵਿੱਚ ਘਟਨਾ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਘਟਨਾ ਦੇ ਦਿਨ ਲਗਭਗ 11 ਵਜੇ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਪਿੰਡ ਦੇ ਕੂਏਂ ਦੇ ਨੇੜੇ ਇੱਕ ਮੰਜੇ ਉੱਤੇ ਬੈਠਾ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਮ੍ਰਿਤਕ, ਰਾਜਾਰਾਮ, ਰਾਜੇਸ਼, ਸੁਭਾਸ਼ ਅਤੇ ਰਾਮਪਾਲ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਦੇਸੀ ਪਿਸਤੌਲਾਂ ਨਾਲ ਗੋਲੀਆਂ ਚਲਾਈਆਂ ਅਤੇ ਉਹ ਗੋਲੀਆਂ ਉਸ ਦੇ ਭਰਾ ਸੁਰੇਂਦਰ ਨੂੰ ਲੱਗੀਆਂ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸ਼ਿਵ ਦਯਾਲ ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਫਰਸਾ ਨਾਲ ਸਸਤਰ ਸੀ ਅਤੇ ਗਿਆਨਵਤੀ (ਰਾਜਾਰਾਮ ਦੀ ਪਤਨੀ) ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਚਾਕੂ ਨਾਲ ਸਸਤਰ ਸੀ, ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਗਰਦਨ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ। ਮੁੱਖ ਗਵਾਹੀ ਦੌਰਾਨ, ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਸ਼ਿਵ ਦਯਾਲ ਅਤੇ ਗਿਆਨਵਤੀ ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਗਰਦਨ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਮੁੱਖ ਗਵਾਹੀ ਦੌਰਾਨ, ਪੀਡਬਲਯੂ-1 ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੋਸ਼ੀ ਰਾਜੇਸ਼ ਦੇ ਪਿਤਾ ਦੇ ਕਤਲ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਹ-ਦੋਸ਼ੀ ਸੀ, ਇਹ ਗੱਲ ਕ੍ਰਾਸ-ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੌਰਾਨ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ। ਕ੍ਰਾਸ-ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੌਰਾਨ, ਪੀਡਬਲਯੂ-1 ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇਸ ਗੱਲ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਘਟਨਾ ਦੌਰਾਨ ਉਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਸੱਟ ਨਹੀਂ ਲੱਗੀ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਜਾਂ ਹਮਲਾ

ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਆਪਣੇ ਕ੍ਰਾਸ-ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ, ਪੀਡਬਲਯੂ-1 ਨੇ ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦੇ "2-1" ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਭਰਾ ਉੱਤੇ ਗੋਲੀ ਚਲਾਈ ਜਦਕਿ ਕੁਝ ਹੋਰ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੇ ਹਵਾ ਵਿੱਚ ਗੋਲੀ ਚਲਾਈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਏ-3 ਦੇ ਕਿਰਦਾਰ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ, ਪੀਡਬਲਯੂ-1 ਨੇ ਕ੍ਰਾਸ-ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੌਰਾਨ ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਰਾਮਪਾਲ ਦੇ ਨਾਲ ਹਵਾ ਵਿੱਚ ਗੋਲੀ ਚਲਾਈ ਜਦਕਿ ਰਾਜਾਰਾਮ ਅਤੇ ਰਾਜੇਸ਼ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਭਰਾ ਉੱਤੇ ਗੋਲੀ ਚਲਾਈ।

15. ਪੀਡਬਲਯੂ-1 ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਦਿਆਂ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਗਵਾਹੀ ਦੌਰਾਨ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ ਵਿੱਚ ਬਿਆਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮਾਮਲੇ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਗਵਾਹੀ ਦੌਰਾਨ ਕੁਝ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਸੁਧਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਜੋ ਕਿਰਦਾਰ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਦੇਸੀ ਪਿਸਤੌਲਾਂ ਨਾਲ ਸਸਤਰ ਹੋ ਕੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਉੱਤੇ ਗੋਲੀ ਚਲਾਉਣ ਵਾਲਾ ਬਤਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ, ਕ੍ਰਾਸ-ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੌਰਾਨ, ਪੀਡਬਲਯੂ-1 ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਏ-3 ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਉਸ ਨੇ ਹਵਾ ਵਿੱਚ ਗੋਲੀ ਚਲਾਈ ਜਦਕਿ ਦੋ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਸਰੀਰ ਉੱਤੇ ਗੋਲੀ ਚਲਾਈ।

16. ਪੀਡਬਲਯੂ-1 ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪੀਡਬਲਯੂ-2, ਜਗਦੀਸ਼ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹੋਵੇਗਾ। ਆਪਣੀ ਮੁੱਖ ਗਵਾਹੀ ਦੌਰਾਨ, ਪੀਡਬਲਯੂ-2 ਨੇ ਏ-3 ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ, ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਦੇਸੀ ਬੰਦੂਕ ਨਾਲ ਸਸਤਰ ਸੀ, ਅਤੇ ਕਿ ਗਿਆਂਵਤੀ (ਏ-6) ਨੇ ਸ਼ਿਵ ਦਯਾਲ ਦੇ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਗਰਦਨ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਚਾਕੂ ਅਤੇ ਫਰਸਾ ਨਾਲ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ। ਪੀਡਬਲਯੂ-2 ਸਪੱਸ਼ਟ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮੌਕਾ ਗਵਾਹ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਥਿਤ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਤਾਲਾਬ ਤੋਂ ਵਾਪਸ ਆਉਂਦੇ ਸਮੇਂ ਘਟਨਾ ਦੇਖਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਿਆ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਆਪਣੇ ਕ੍ਰਾਸ-ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੌਰਾਨ, ਪੀਡਬਲਯੂ-2 ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਵੀਰੇਂਦਰ, ਪੀਡਬਲਯੂ-1 ਸੁਰੇਂਦਰ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਮੰਜੇ ਤੋਂ ਲਗਭਗ ਦੋ ਕੁਹਾੜੀਆਂ ਦੂਰ ਬੈਠਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਇਹ ਦੱਸਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਸ ਨੇ ਅਤੇ ਆਖਰੀ ਵਾਰ ਮ੍ਰਿਤਕ 'ਤੇ ਗੋਲੀ ਚਲਾਈ ਸੀ। ਪੀਡਬਲਿਊ-2 ਨੇ ਆਪਣੀ ਕ੍ਰਾਸ-ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੌਰਾਨ ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਉਹ ਇਹ ਦੱਸਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਸੀ ਕਿ ਕਿਸ ਦੀ ਗੋਲੀ ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਲੱਗੀ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਘਟਨਾ ਦੌਰਾਨ ਦੋਸ਼ੀ ਮ੍ਰਿਤਕ ਤੋਂ ਲਗਭਗ 20 ਗਜ ਦੂਰ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹ ਇਹ ਦੱਸਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਸੀ ਕਿ ਫਰਸਾ ਨਾਲ ਕਿੰਨੀਆਂ ਸੱਟਾਂ ਲੱਗੀਆਂ। ਪੀਡਬਲਿਊ-2 ਇਹ ਦੱਸਣ ਵਿੱਚ ਵੀ ਅਸਮਰੱਥ ਸੀ ਕਿ ਛੁਰੀ ਨਾਲ ਕਿੰਨੀਆਂ ਸੱਟਾਂ ਲੱਗੀਆਂ। ਪੀਡਬਲਿਊ-2 ਦੀ ਕ੍ਰਾਸ-ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੇ ਇਹ ਪਹਿਲੂ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਜ਼ਰੀਏ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹਨ।

17. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਭਿਯੋਗ ਦਾ ਸਾਰਾ ਕੇਸ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਸਾਰੇ ਦੋਸ਼ੀ ਜੋ ਦੇਸੀ ਬਣੇ ਪਿਸਤੌਲਾਂ ਨਾਲ ਲੈਸ ਸਨ, ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ 'ਤੇ ਗੋਲੀ ਚਲਾਈ ਸੀ। ਪੀਡਬਲਿਊ-1 ਦੀ ਕ੍ਰਾਸ-ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਪੀਡਬਲਿਊ-2 ਦੀ ਕ੍ਰਾਸ-ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਵੀ ਅਭਿਯੋਗ ਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਕਾਫੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਫਾਇਰ ਆਰਮ ਦੀ ਸੱਟ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਹੈ, ਜੋ ਅਭਿਯੋਗ ਦੇ ਉਸ ਕੇਸ ਨਾਲ ਮੇਲ ਨਹੀਂ ਖਾਂਦਾ ਕਿ ਸਾਰੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ 'ਤੇ ਗੋਲੀ ਚਲਾਈ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਗਰਦਨ 'ਤੇ ਇੱਕ ਸੱਟ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਹੈ ਜੋ ਫਿਰ ਪੀਡਬਲਿਊ-1 ਅਤੇ ਪੀਡਬਲਿਊ-2 ਦੇ ਬਿਆਨ ਨਾਲ ਮੇਲ ਨਹੀਂ ਖਾਂਦਾ ਕਿ ਸ਼ਿਵ ਦਯਾਲ ਜੋ ਫਰਸਾ ਨਾਲ ਲੈਸ ਸੀ ਅਤੇ ਗਿਵੰਤੀ (ਏ-6) ਜੋ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਛੁਰੀ ਨਾਲ ਲੈਸ ਸੀ, ਦੋਵੇਂ ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਗਰਦਨ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ।

18. ਰਿਕਾਰਡ ਦੀ ਇਸ ਹਾਲਤ 'ਤੇ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਵਿਚਾਰਿਆ ਨਜ਼ਰੀਏ ਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਪੀਡਬਲਿਊ-1 ਅਤੇ ਪੀਡਬਲਿਊ-2 ਦੀ

ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦਗੀ ਗੰਭੀਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਪੀਡਬਲਿਊ-1 ਅਤੇ ਪੀਡਬਲਿਊ-2 ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਵਿਰੋਧਾਭਾਸ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ, ਪਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਨਾ ਤਾਂ ਸਿੱਖਿਆ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਵੱਲੋਂ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਸੀ ਕਿ ਬਚਾਅ ਵੱਲੋਂ ਦੱਸੇ ਗਏ ਵਿਰੋਧਾਭਾਸ ਮਾਮੂਲੀ ਕਿਸਮ ਦੇ ਹਨ। ਸਬੂਤਾਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਦਿਆਂ, ਅਸੀਂ ਉਸ ਨਤੀਜੇ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖ ਸਕਦੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਿਰੋਧਾਭਾਸ ਮੌਲਿਕ ਕਿਸਮ ਦੇ ਸਨ ਜੋ ਅਭਿਯੋਗ ਦੇ ਕੇਸ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਤੱਕ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਅਭਿਯੋਗ ਨੂੰ ਹਰ ਉਸ ਗਵਾਹ ਨੂੰ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਬੰਧਿਆ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜੋ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸੀ, ਫਿਰ ਵੀ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੇ ਆਏ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਚੇਤਰਾਮ ਨੂੰ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਨਾ ਕਰਨਾ, ਜੋ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦਾ ਪਿਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨੇੜਲੇ ਪਾਸੇ ਬੈਠਾ ਸੀ, ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹੈ।

19. ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਨਜ਼ਰੀਏ ਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸੁਭਾਸ਼ (ਏ-3) ਅਤੇ ਗਯਾਵਤੀ (ਏ-6) ਨੂੰ ਸੰਦੇਹ ਦਾ ਲਾਭ ਮਿਲਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਤਦਨੁਸਾਰ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਅੱਲਾਹਾਬਾਦ ਦੇ ਉੱਚ ਨਿਆਂਕਾਲਯ ਦੀ ਮਿਤੀ 11 ਜਨਵਰੀ 2019 ਨੂੰ ਕ੍ਰਿਮਿਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 507 ਦੇ 2008 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਦੋਸ਼ਾਂਵਾਦੀ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਤਦਨੁਸਾਰ ਬਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਹਿਰਾਸਤ ਤੋਂ ਰਿਹਾਈ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਚਾਹੀਦੇ ਨਾ ਹੋਣ।

20. ਲੰਬਿਤ ਅਰਜ਼ੀਆਂ, ਜੇ ਕੋਈ ਹਨ, ਤਾਂ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ।

ਬਿਭੂਤੀ ਭੂਸ਼ਣ ਬੋਸ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Vasu Gupta
Advocate